

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 54. ANULU XIV.

Sabiu, in 10|22 Iuliu 1866.

Telegrafulu ese de doue ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Sabiu in 9 Iuliu.

Cetimu in „Herm. Ztg.“ din 20 Iuliu: „Dupa cumu audim sa se fia escatu aici in cetatea acést'a precumu si in Brasiovu nisce ingrigiri, ea adeca o tiéra vecina aru crede ca e potrivit momentulu de o invasiune in Transilvani'a, acum, candu fortele militare ale Austriei suntu ocupate la apusu. Fia escarea de atari ingrigiri o emanatiune din simtieminte patriotice fia din vre-o speculatiune (necunoscuta), atát'a este sicuru, ca aceea pâna acum e nemotivata. Dealtmintrea abstragendu dela acea impregiurare, ca nu esista o cauza reala pentru o asemenea ingrigire, de ore ce nu este nici cea mai mica ansa justificativa pentru o tiéra invecinata de a face invasiune pe teritoriulu austriacu, credemu totusi ca pentru cei fricosi, cá o prisosintia, sa mai adaugemu si indreptarea, ca autoritatea oficiala se va vedea nesmintitu indetorata de a face de tempuriu poporatiunei, indata ce aru amenintiá acesteia si tieri vre-unu periculu, despre scopulu luárei de mesuri proprie-impártási pe fatia si complete.“

Noi nu petrundemu asiá de adencu in arcanele politice; dara in modesti'a nóstra ne-amu face observarea, ca in asemenea cestiuni trebuie sa fia o fóia publica cu multu mai precauta, decâtu sa arance numai asiá o asemenea asertiune in publicu. Dóue se potu numai: sa aiba séu sa nu aiba temeiu ingrigirea despre care vorbesce „H. Z.“. In casulu dintáiu la ce acea imbracaminte de frase nuoróse: de tiéra invecinata etc., candu vorbesce unui publicu, a cáru tinerime sangeréza adi pre mai multe câmpuri de batalia, pentru patria? in casulu alu doilea, la ce starnesce idei de nelinisce si ingrigire in publicu fára de a spune, care e acea tiéra invecinata, ori ca Turcii, decándu s'a lasatu de tiér'a romanésca, voru sa vina la noi? Aprobámu principiulu I. H. Ztg., dara modulu alesu de a linisce spiritele nu ni se pare celu potrivit, si dupa cátu putemu si noi cunosce lucrurile, si un'a si alt'a e de prisosu, pentruca vorbele de pe strade, din cafenele etc. totu vorbe remanu.—

Prussianii suntu in apropierea Viennei, furia resbelului póte sa fia tocmai candu scriemu sírurile aceste in culme. Dupa cum cetimu in sa díuarele vienesse dela 17 Iuliu (sosite târdiu din caus'a comunicatiunei ingreunate) negociáriile de pace au inceputu a se miscá din tóte puterile. „A. Z.“ are sciri dela 14 Iuliu din München, ca se statorescu preliminarie de pace intre Austri'a, Prussi'a si Bavari'a. Dupa acelea sciri Austri'a face concessiunile cele mai mari (cedendu teritorii in Silesi'a si Boemi'a (?)) si in Germani'a face locu influintiei victoriósei Prussie. De sicuru si Itali'a va fi trasa in preliminarulu de pace, cá sa-si capete si dens'a partea sea. — Din Parisu se scrie la aceeasi fóia ca acolo s'a intemplantu in dílele din urma lucruri mari. In unu consiliu de ministri si in cerculu celu mai de aprópe de imperatulu Napoleonu a fostu o lupta infocata intre cei ce erá pre partea Prussiei si acei de partea Austriei. Cesti din urma cu deosebire Drouin de Lhays si imperatés'a erau pentru convocarea corpurilor legiuitoare. Acestor'a sa le faca cunoscutu ca prin cederea Venetiei si prin neprimirea Prussiei a propunerilor de pace se vede silitu imp. a parási neutralitatea si a se cugetá la pastrarea intereselor ecuilibrului european. Rouher si printiulu Napoleonu au fostu contrarii acestei politice. Dupa o desbatere lunga imperatulu s'a decisu pentru cesti din urma. Ba elu a mersu cu unu pasu mai inainte, primindu puntele de capetenie din programulu prussianu, pe bacea cároru (intre aceste se afla si esirea Austriei din federatiunea germana) a si facutu Austriei propuneri. Schimbarea acést'a se crede ca si are isvorulu din declaratiuni nóue facute din partea Prussiei si e radímata de purtarea puterilor neutrale.

Se dícea ca si in Vienn'a se facu negociári de pace si ca spre scopulu acest'a Benedetti repres. francesu la Berlinu au venitu la Vienn'a. Ost. d. P. asigura in sa ca calatori'a acestui'a nu au avutu missiune oficiósa, ci calatorindu la Parisu s'a abatutu pre la Vienn'a, ca sa cunosca starea lucrurilor de aci.

Din 14 Iuliu se scrie din Parisu la A. Z. ca in urm'a mai multoru consilii ce i s'au facutu contelui de Bismarck din partea

Franciei aru mai fi lasatu si elu din programulu seu. Dupa acésta scire Bismarck sta pre lângá anecsiunile pretinse, prelángá straformarea federatiunei in federatiune de staturi, a cárei baze politice sa se statoréscá prin conlucrarea unui congressu in care vocea cea mai de influintia sa fia cea prussiana, iara Austri'a sa fia reprezentata numai amesuratu proportiunei tieriloru ei tinátore de federatiune.

Suntu sciri dela 17 dupa care Benedetti totusi au avutu intálnire cu ministrulu de Mensdorff si in díu'a de datulu de mai susu au fostu chiaru si in audiintia la imperatulu. Respunsulu definitivu si la reservatu Majestatea Sea pe díu'a urmatóre.

Din Itali'a se scrie la „K. Z.“, ca in Bologn'a are sa soséscá cátu mai in graba legiunea magiara pentru cá sa ia parte la resbelulu contra Austriei. Vre-o trei dieci pe prinsu (ai italianiloru) au intratu de buna voia in legiune. Kossuth au plecatu spre a se uní cu Garibaldi. — Despre Kossuth se díce mai departe ca aru fi emisu unu manifestu cátra natiunea „ungurésca“ in limb'a magiara (postimú dloru cari faceti deosebire intre „unguri“ si „magiari“, spuneti cum va fi dísu Kossuth in in manifestulu seu, déca au emisu vre-unulu, pentru cá sa-i fia evedenta deosebirea cea fina intre natiune „ungurésca“ si „magiara.“)

Regimulu italianu face studii cum sa administreze regatulu venetianu.

Din Bucuresci se telegraféza din 16 Iuliu ca Ioann Ghic'a s'a inlorsu dela Constantinopole; pórt'a a legatu recunóscerea principelui de Hohenzollern de conditiuni, cari acest'a dupa ce a juratu pre Constitutiune numai este in stare a le primí. Intre alte denéga pórt'a recunóscerea ereditátiiei in ospodaratu.

Din câmpulu resbelului.

La médiá nópte. Insciintárierele cele mai din urma aflate prin díuarele cele mari vorbescu despre concentrarea puteriloru prussiane spre Vienn'a.

La Martingau au fostu dumineca, o lupta mica in urm'a cárei fiindu prussianii mai numerosi, ai nostri s'a retrasu la Liliendorf si Frain. Husarii Hessen-Kassel si Radetzky s'au retrasu la Hardegg, unu orasielu micu in cerculu Geras. La Frain si in alte párti pre Thaja s'au aruncatu tóte podurile in ventu. La orasiulu Laa de lângá Thaja se asteptá sa se intemple o lovire mai insemnata, pentruca pre campiile acestui orasiu erá concentrata multa putere de militia austriaca. In orasiu, firescu lucru erá nelinisea mare. Lundenburgulu si Presaulu centruri de drumuri de feru erau in mânilé austriaciloru si pe deplinu scutite cu trupe. In loculu dintáiu sta Edelsheim cu calaretii sei. Pe aici se tragu trupe insemnate dela Olmütz cátra Dunare. Trei ore dela Laa in Grusslach au sositu in 14 Iuliu inainte de amédi avantgarda prussiana dela armat'a de sub principele Fried. Carolu. De cátra Silesi'a se fia ajunsu prussianii pâna la Hradisiulu ungurescu pre care Pau si ocupatu.

In cercurile militare, dupa cum se vorbesce, circuléza scirea, ca prussianii canta sa trecá Dunarea pe trei locuri si adeca la Mauter, Florisdorfu si póte la Marchegg (Hainburg).

Calatori sponu, ca prussianii s'au asediatu in castre mare (lager) la pótele muntiloru spre Marchfeld. Posetiunea loré e unu semicercu inaintea Hangsdorfului, Mailbergului, Strossdorfului pâna la Staats si Falkenstein. Anteposturile loré s'au vediatu la Wöllersdorf pâna la Oberstinkenbrunn. Trupele fiindu fórté ostenite se vede ca voru avé repausu.

Dumineca erá vorba despre o pausa de arme de trei díle. Marti nu mai avea nimenea voia sa créda asiá ce-va pentruca prussianii si continuara inaintárierele loré.

Lundenburgulu despre care pomenirámu mai susu ca e intáritu si páditu bine, fu parásitu de trupele nóstre si inca Luni sér'a la 8 ore ocupatu de 4000 prussiani.

Dupa „Ost. d. P.“ amenintia prussianii Galiti'a.

O scire de totu insemnata aduce „O. d. P.“ Dupa aceea sa fia ocupatu prussianii deja Hradischulu ungurescu. De aci póte inimiculu in curendu efectul legatur'a intre corpurile dela nordu (Stolberg si Knobelsdorf). Insa fiinduca prin impregiu-

rarea acésta Olmützu aru putea deveni isolatu, se aru asteptá sa se faca din fortaretia, din partea a loru nostri escursiuni puterice in ambe directiunile. Dupa „Pester Tages blatt“ comitele supremu din cottulu Trencinului sa fia făcutu întrebare la locutiinti'a Ungariei, deca elu póte cede ovesu pentru trupele prussiane, care aru fi intratu in Ungari'a, venindu dela Biala-Bietzu prin pasulu dela Podolinu.

Deca se adeverece scirea acést'a si ea se afla astadi in sfer'a posibilitáti ei atunci colón'a acést'a inimica se póte impreuná cu cea dela Hradischulu ungurescu si de partea acést'a Olmützu aru fi isolatu; colón'a prussiana aru avea atunci deschisa calea la dunare si la Pojonu.

Lui „Wanderer“ se spune, ca in 10 Iuliu au intratu prussianii in Mährischhof; fu o patrola de ulani, carea s'a incunoscintiatu despre positiunea militarilor austriaci, afisia placate pentru estradarea armeloru si apoi se indepartá earasi, asiá facú si o trupa de vre-o 300 insi, care tabari pe câmpulu de lângá satulu Heidenpitsch.

Cetátienii din Vienn'a se inarméza. Numerulu inarmatloru se calcula la 20,000. Stradele din Vienn'a si impregiurulu au unu aspectu de totu resbelicu. In Prateru câmpéza soldatii in bivuacuri.

Frankfurtulu se afla in mânilé Prussianiloru.

Mandatu de óste Nr. 1.

Cortelulu generale Vienn'a
13 Iuliu 1866.

Majestatea Sea Imperatulu s'a induratu pré gratiosu a-mi increde comand'a intregéi armate operative, ceea ce astadi o primescu.

Soldati dela nordu si sudu! credinciosiloru si braviloru confederali din Sassoni'a! Activitatea nóstra va fi acum unita, precum au fostu totudeun'a simtiemintele nóstre.. Mai puternica cá ori candu inainte de acést'a se aduna o armata de resbelici dedati la lupta si intocm'a probati in virtute si perseverantia, carii de o parte cu sciinti'a despre o victoria deja casigata, de alta parte cu dorinti'a cea ferbinte de a resbuná o fatalitate nemeritata si carii dorescu ocaziunea, in carea sa faca sfersitulu sumetiei inimice.

Sa indeplinu cu puteri unite opulu celu mare. aducendu-ne aminte ca rezultatulu e totu deun'a pe partea aceluia, a carui capu si anima se afla la locul loru, carele scie deodata sa cugete liniscitu, si sa lucre cu energia, si ca— favorésca noroculu pre cine va vrea— nu mai acél'a este perdutu, care sa lasa a se intemidá si se parascesc insusi pré sine.

Sa ne incredemu dara neclatitu in Ddiu, carele apera caus'a cea drépta, in monarcii nostri, carii astépta dela noi aপরera bunestári a popóreloru loru, sa ne incredemu in puterea nóstra propria, carea se reinnoesco cu fia-care problema nóua, si sa pasimu apoi cu sperantia la lupta decadátre cu eschiamarea:

Sa traiésca Imperatulu!

Archiducele Albrecht m. p. M. G.

L a m é d i a - d i. Scirile din Itali'a spunu despre ocuparea Vicentiei si despre amenintiarea Tirolului de média-dí, unde se a-astépta lupte serióse.

Flott'a italiana se dlce ca aru fi fostu pâna la Chioggia si pâna la cap promontore la capulu Istriei de média-dí, acum in sa se fia intorsu iara la Ancon'a.

Despre trupele italiene de pe uscatu se mai scrie, ca dupa ce vedu ca retragerea austriaciloru e seriósa, ocupa numai succesive locurile parasite de cesti din urma. Garibaldi nelinicesc mereu Tirolulu.

Trupele italiene sub com. lui Cialdini sa fia inaintatu pâna la Padu'a si Treviso (scirea acést'a e dela 15 Iuliu). Unele corpuri flotante ajungu pâna la Udine.

Dupa cum andimu Colonelulu Baronu Ursu de Margin'a, au avutu unu atacu cu 12 nái italiene, cari a venitu asupr'a insulei Liss'a si care fura de cátra trupele bravului nostru compatriotu respinse.

Revista diuaristica.

P e s t ' a 13 Iuliu. Tóte semnele arata, ca in scurtu Regele si Imperatulu nostru va cercetá Pest'a. Pe cumu se aude mai de parte ministeriulu intregu se va asiediá pentru unu tempu in Pest'a. Partidele pentru o Germania mare si cea centralista dincolo de Lai'a si dau tóta silinti'a de a trage din situatiunea de fatia folóse in partea loru. Si la noi se va verí acusi partid'a cea domnitóre de lângá regimu, pentrucá, deca va fi cu putintia sa-lu solíciteze. Partid'a acést'a dedata de unu síru de diecenii de a se identificá pre sine si interesele sele in modu suveranu cu interesele Ungariei, fára indoiéla si va remané credinciósa traditiuniloru sele si in momentele de fatia, ba dens'a se va strádi din tóte puterile, acum mai tare cá ori candu alta data a pune la cale o deslgare dualistica, pentrucá ea simte, ca evenemintele au compromisu in modu infioratoriu politic'a de o Germania mare si ca politic'a acést'a pote trage dupa sine si programulu dualisticu.

E asiá de cunoscutu ca simpatihiele de o Germania mare a politiciloru datatori de tonu de aici (din Pest'a) au esentialmente

tendinti'a de a ocupa pre Austri'a in Germani'a in favórea dualismului, incátu in objectulu acést'a nici ca mai e de a se perde unu cuventu macaru.

Situatiunea de fatia e decidetorie pentru Ungari'a si tóte natiunile ei. Deca magiarii sciindu acést'a voru lucrá de asiá, atunci si natiunea slava si romána a regatului nostru are detori'a de a se folosi cu energia de tóte mijlócele legale pentru interesele cele drepte ale acestoru popóre.

Regele nostru s'a adresatu in manifestulu sen din urma cátra tóte popórele Ungariei; slovacii, rusinii, serbii, slovenii si románii din Ungari'a au fostu totu deun'a intre natiunile cele credincióse. Patriotii fia-cárei natiuni sa se apropia asiá dara in dilele aceste de mare insemnate cu incredere de regele loru spre a-lu asigurá de spriginulu natiuniloru loru si de ai descoperi in pietate dorintiele loru.

Pána in tempulu celu mai non au fostu nenorocirea Austriei, ca ne luandu informatiune despre lipsele tuturor popóreloru, indetulirile se faceau totudeun'a numai la natiuni si partide singuraticé. Deca astadi tóte natiunile Ungariei si voru aduce prin vorbitorii loru legitimi nemijlocitu espressionea credintiei si dorintiele loru regimului, póte cá de aci sa resara pentru regatulu nostru, pentru dinastia si Austri'a numai unu isvoru de fericire si de putere. „Zukunft.“

Diet'a Ungariei despre afacerile comune.

Parerea subcomitetului comisiunei de siésedeci si siepte.

(Capetu).

54. Afara de afacerile comune mai susu prescise, pre cari, purcediendu dela santiunea pragmatica, le considerámu de atari, cari trebuie tratate cá comune, mai suntu si alte afaceri comune de mare ponderositate, a caror'a comunitate nu isvoresce din santiunea pragmatica, cari in sa, parte pentru convenirea intereseloru ambeloru párti, mai cu scopu se potu decide in contielegere comuna, decátu strinsu deselinite.

55. In privinti'a detorieloru statului, pre Ungari'a, amesuratu pusetiunei ei constitutiunale, atari detorii, ce s'au facutu fára convoirea legala a tieréi, strinsu si dupe lege nu o insarcina.

56. Dar amu dechiaratu deja in diet'a acést'a si in adres'a nóstra tramisa cá respunsu la préaltulu cuventu de tonu, cumca: „candu in patri'a nóstra precum si in celelalte tieri ale Maj. Sele va intrá in viétia cátu mai curendu constitutionalismulu adevératu si in fapta, suntemu gat'a, dupa cum si in adres'a nóstra din 1861 amu esprimitu, pe basea cuventiunii si din privintie politice, a face ce ni este iertatu si fára vatemarea autonomiei si a drepturiloru nóstre constitutiunali, si chiaru preste mesur'a detorintii nóstre prescise de lege, ca sub sarcinele apesatóre, ce le-a incarcatu sistemulu absolutismului, bunastarea celorlalte tieri ale Maj. Sele si cu acea deodata si a nóstra, sa nu se darime, si cá sa se delature de la ele si dela noi urmárele stricacióse a le tempuriloru grele, espirate.“

57. Deci din privintiele aceste si numai pe basea acestor'a, tier'a si acum e gat'a a primí asupra-si o parte din sarcin'a detorieloru de statu, si in caus'a acést'a, pe calea conferintii premergatóre, a incepe pertratári si cu celelalte tieri ale Maj. Sele, cá natiune libera cu natiune libera. — Prin acést'a conferintia se va hotári si despre aceea, ca acea parte din detoriele statului, ce Ungari'a o primesce asupr'a-si cum sa se manipuleze.

58. Pe venitoriu in sa afacerile de creditu voru fi comune in atari casuri, candu si Ungari'a si celelalte tieri ale Maj. Sele dupa cercustantiele intrevenióre pentru interesu propriu voru aflá cu scopu a face la olalta si deodata cutare imprumutu nou. La atari imprumute se va dispune la olalta pespre tóte cáte se tínu de incheiarea contratului si de modulu cum sa se folosésca si sa se reintórca bonii imprumutati. In sa decisiunea anterióra despre acea, ca óre sa se faca cutare imprumutu la olalta, in tóte casurile singuraticé in privinti'a Ungariei, i compete numai dietei unguresci.

59. Altmintreasi aci amu dechiaratu solenu, cumca, pe basea constitutionalismului adevératu, dupa care tier'a fára invoirea ei proprie nu se póte insarciná cu detorii, nici in venitoriu nu vomu recunósce deobligatórie pentru Ungari'a astfelu de datorii de statu, cari nu s'au aplaciatu prin convoirea tieréi dechiarata pre calea legei.

60. Comunitatea afaceriloru comerciului inca nu isvoresce din santiunea pragmatica; pentru'a in intielesulu acelei'a, tierile corónei unguresci, cá tieri legitimu despartite de celelalte tieri ale domnitorului, potu decide sengure prin regimulu loru respundiatoriu si prin legelatiunea loru, si potu regulá afacerile loru comerciali prin linii de vama.

61. De órece in sa intre noi si intre celelalte tieri ale Maj. Sele, reciprocele coatingeri ale intereseloru suntu fórte ponderóse si numeróse: diet'a tieréi e gat'a, ca in privinti'a afaceriloru comerciali de o parte intre tierile corónei unguresci si de alta parte intre celelalte tieri ale Maj. Sele, din candu in candu se faca legatuintia comerciala si vamala.

62. Acést'a legatuintia aru pune base cestiuniloru ce se referu

la comerț, și aru hotari modulu administratiunei a tuturor afacerilor comerciale.

63. Incheierea legatuintelor s'aru intemplá prin contractu reciprocu, astfelu cum se intempla asemenea convoiri între două țeri, care un'a de alt'a e legalmente nedependente. Ministeriele respundietóre ale ambelor părți au sa faca proiectulu detaiatu alu legatuintei, și sa-lu astérna fia-cárei diete respective și determiná-rile amenduror diete se voru asterne Maj. Sele spre sanctiunare.

63. De sine intielege: ca déca, și încátu counirea nu s'aru a-junge: dreptarile legitime ale țerei, și in privinti'a acést'a, re-manu nevatemate.

65. In privinti'a acelei cestiuni, ca din punctulu de vedere alu afacerilor comune și alu manipulárei acestor'a, sa se arete de locu modificatiunile ce dóra aru fi necesarie in legile nóstre: sub-comitetulu i se pare ca aretarea acést'a se póte intemplá in modu corespondiatoriu numai dupa statorirea acestui planu de proiectu, pentru ca numai atunci se va vedé apriatu cumca in ce și încátu trebuescu modificate legile de pâna acum'a, sa aduce consonantia cu stabilirile cele nóve.

Juliu conte A n d r á s y presiedinte.

Antoniú C s e n g é r y notariulu comisiunei.

C a m p a g n i o l ' a 25 Iunie 1866.

„Cu ochii plini de lacrimi grabescu a-ti face trist'a scire ca George (Popu), scumpulu meu amiú și iubítulu teu verisioru inca se afla in sirulu acelor bravi, cari cadúra eri pe câmpulu de onóre.

Lupt'a se incepú eri in 24 Iunie. Dumineca la $\frac{3}{4}$ 7.) Lupt'a fú crancena din cauza, ca inimiculu mai numerosu cá noi ocupasé cu o di mai inainte positiunile cele mai bune. Ai nostri se luptara in sa cá lei și cele mai grele positiuni le luara totu numai cu asaltu. Inimiculu fú restrinsu a se retrage preste granitie (Mincio) in cea mai mare disordine.

„Fratele P. capatá unu glontiu prin manec'a mantelú dela mân'a stânga și eu unu glontiu dea drépt'a, in sa fára cá sa ne vatame. Ambi ne aflámu bine.

„M. Z. inca se afla in deplina sanatate.

„Eri diminétia la 3 óre, la plecarea din Castelnuovo, ce se afla pre drumu dela Veron'a cátra Peschier'a erá George cu o garófa dupa urechi'a drépta și la $\frac{3}{4}$ 7 óre ne imbratisiarámu lánge satulu St. Georgio in Salici—durere pentru ultim'a óra.“

Continuandu in C a s t e l n u o v o 27 Iunie 1866. „Din lips'a unei poste și aflandu-me in prim'a linia nu amu pututu espedá acást'a scrisóre de locu pentru aceea mai adaugu cele aflate pâna acum'a.

„Brigad'a nóstra (bar. Piret) fú eri in schimbata prin brigad'a generalului Benco. Reintorcendu-ne in cantóne la odichna cátra Peschier'a, me amu intelnitu in Solionze cu majorulu Kakulic dela regimentulu de granitia (Deutsh-Banater), elu 'mi spusé ca au aflatu trupulu lui George și alu unui Locot. (Bek) între alte 13 trupuri de bravi, cari toti cadúra la asaltarea unei case (Cas'a pasquale). Toti acesti eroi fura astrucati in unu momentu cu tóta onórea.

„Fesce-care din regimentulu nostru fú dela inceputulu pâna la finítulu luptei. Feciorii impuscara potu dice fórté puțin, luara in sa totu numai cu asaltu ori-care positiune, sa fi fostu aceea dealu, vale, case, bisericá ori cetátiuia.

„Câmpulu luptei fu teritoriulu între Veron'a, Peschier'a, Valleggio și Villafranca.

„Comandantele de armata In. Sea imperatésca archiducele Albrecht, cu tóta suit'a sea prin plóia, și intelnindu-se cu unu ofieru din regimentulu (marele duce de Baden Nr. 50) intrebá:

„Wo ist der Oberstlieutenant und Comandant dieses braven Regiments? (și la respunsulu ca se va fi afládu la locuinti'a sea dete ofierulu urmatoriulu mandatu: „Ich gratulire ihm und dem Regimente, das sich in der gestrigen Schlacht so brav gehalten hat.“ (Eu îi gratuledu lui și regimentulu, care in lupt'a de eri s'au sustínutu cu atát'a bravura).

„De abia rosti Inalt Sea imper. aceste cuvinte și se și presentá locotientorulu de colonelu Peneke, cáru'i'a comandantele de armata i esprimá din nou: „Es freut mich, dass das brave Regiment, meiner vor wenigen Tagen ausgedrückten grossen Erwartungen so glänzend entsprochen hat.“ (Me bucuru, ca bravulu regimentu a corespunsu atátu de stralocitu asteptárilor mele celor mari, exprimate cu putine dile inainte)

Spre deslucirea acestorú exprimári preainalte cata sa memorámu aici cumca:

In 20 Iunie a visitatu Inalt Sea la cantonarea din Sanbonifacio brigad'a br. Piret. Dupa defilare In. Sea imp. a aduatu totu corpulu ofierilor din brigada in giurulu seu și ia adresatu urmátórele cuvinte:

„Ich gratulire Ihnen Herr General zu einer so schönen Brigade. Sie haben hier ein Regiment, welches für seine Treue und Standhaftigkeit an die Fahne seines ersten Bataillons die goldene Medaille trägt, das einzige in der ganzen Armee in dieser Art. —

„Ich bin überzeugt, dass wenn der Augenblick gekommen

sein wird, dieses ausgezeichnete Regiment eben so brav sein wird, wie ihre Vorfahren.“

(Ti gratulesu, Dle generalu, de o brigada asiá de frumoása. Dta ai aici unu regimentu, care pentru credinti'a și statornici'a s'a pórtá la flamur'a flui batalionu medali'a de auru, unu ce singuritu in chipulu acést'a, care nu se afla in tóta armat'a.—

Sum convinsu, ca, candu va fi sositu momentulu, regimentulu acést'a decoratu pentru bravura, va fi și acum intocim'a de bravu cá și parinti' lor.)

Astfelu dara regimentulu in care se afla chiaru și membrii din batalionulu antáiu dela 1848—49 din títulu fostulu II regimentu romanu de granitia și a capatatu, dupa cum dice nevitatulu Georgiu Popu din Lesiu in epistol'a s'a cea din urma din 22 Iunie, — „b o t e z u l u f o e u l n i“ și si-a pestratu onórea sea și a antecesorilor sei. Pentru astadata destulu atát'a.

(Din o epistola privata dupa G. Tr.)

Principatele române unite.

In cestiunea religiunei Statulu romanu și a bisericei nóstre ortodoxe dnji Nicolae Ionescu, Heliade R. și Generariulu Tell au luatú cuventulu spre a combate articolulu astfelu cum este in scrisu in constitutiune de cátra guvernulu cátu și modificarea fácuta de comitetu, cá nefiindu destulu de asigurátóre dogmelorú religiunei nóstre o r t o d o x e. Ne pare reu ca suntemu nevoiti din lips'a spatiului a reproduce in numerulu acést'a numai discursulu dlui generariu Tell, amanandu pe celeialte la numerulu viitoriu. Eata dara ce a disu d. Generariu Tell:

D. T e l l. Domnilorú, atátu din proiectulu guvernulu, precum și acél'a propusu de comitetu, dupa mine, pare a nu fi prea consecuente pentruca, atátu unulu cátu și celalaltu, proclamá mai antáiu libertatea consciintiei și dupa aceea vine și regulamentéza acést'a consciintia Eata dupa parerea mea o absurditate din cele mai mari pentru care ve rogu sa nu ve superati.

Domnilorú, eu unulu nu intielegu cum se potú uni aceste două ideie: a proclamá libertatea consciintiei și totodata a o regulamentá, aretandu modurile dupa cari sa se aléga mitropolitii și episcopii.

O voce. Dara dvóstra cum voiti!

D. T e l l. Eu ve rogu sa nu me intrerumpeti, cáci altfelu va fagaduescu ca nici unulu din dvóstra nu va puté tiné unu discursu fára a nu-i intrerumpe și eu.

D. Presiedinte. Eu ve rogu sa binevoiti a nu luá acestu in-gagementu.

D. T e l l. Lu voiu lua adjutatu chiaru de dvóstra.

Intielegu fórté bine, dloru, ca cine-va sa aiba ideile și opiniunile sele bine definite, dara sa dea libertatea consciintiei și in urma sa spuna cum sa se aléga mitropolitii! acést'a nu intielegu.

Dloru, cestiunea religiósá, cestiunea ortodoxa in Romani'a o privescu cá basa fundamentala a nationalitáti nóstre; și eata pentru ce: déca n'aru fi fostu in aceste două țere religiunea ortodoxa astadi n'aru fi fostu statulu romanu.

Binevoiti a observá istori'a, domnilorú, cá sa vedeti de unde datéza aceste două principate; cáci in scóla invetiámu numai ca la anulu cutare au venitú Radu-Negru in Romani'a și Raresiu in Moldov'a, dara nu spune pentru ce au venitú ei? Cumperati dara istori'a și veti vedé ca Turcii ameniatá imperiulu bisantinu și chiaru Europ'a, și a trebuitú cá aci la noi sa se puna unu bulvardu Mahometanismului.

Apoi, dloru, mai vedeti ca, pe candu strabunii nostri se bateau cu Turcii pentru religiune, Ungurii și Polonii le dá ajutoriu și indata ce se impacá, acesti din urma îi apucá din nou la refecu.

Asiá dara Romanii, pe de o parte cu Mahometanii, pe de alta parte cu catolicii, luptau și cu unii și cu altii, pentru religiune. Strabunii nostri nu au voitu a inchiná tier'a Polonilorú séu Ungurilorú tocmai de acést'a téma, ci au inchinat'o Turcilorú in fati'a cáror'a religiunea nu erá in pericolu.

D. Ministru de finantie. Nu a fostu inchinata tier'a.

D. T e l l. Nu a fostu inchinata? Ei bine gasesce dta altu termen. Asiá dloru, vorbescu in acést'a adunare aducandu-ve inainte istori'a de acum 600 ani, pentruca sa nu perdemu traditiunile nóstre nationali cari au fostu sprijinite cu atát'a versare de sánge și pe care noi astadi voimú a le sterge cu unu burete.

Asiá dara, dloru, eu sustínu ca religiunea ortodoxa este dominante și pentruca religiunea ortodoxa e dominante, pentru aceea dicemu ca trebuie sa se aléga mitropolitii și episcopii, și cum sa se aléga; pentruca, déca n'amu pune acést'a dicere d o m i n a n t e, de ce sa se alega numai mitropolitii și episcopii religiunei ortodoxe și nu și ai celoralte religiuni? de ce nu le-amu regulá și pe acestea totu noi? Eata dara cuventulu pentru care religiunea ortodoxa e dominante, și cá religiune dominante acei episcopi și mitropolitii au dreptulu de a stá aicea între noi seu in senatu.

Acum dloru, dupa ce amu vedítu ca trebuie a pastrá religiunea strabanilorú nostri, cátu pentru tolerantia, Romanii au fostu totu deun'a toleranti.

S'a dîsu in acésta privinția multe sî eu amu adaogatu numai alátu, ca altu ce-va este toleranti'a sî altu ce-va a se lasá sa fia datu afara pe feréstra de o religiune straina. Déca avemu o religiune trebue sa o sustinemu, cáci altfelu amu fi dati pe pe feréstra prin propaganda.

Toti cáti ati fostu in tieri straine sciti ce capitaluri insemnate suntu depuse cá sa vie missionari sa faca propaganda aci la noi. Sî déca sciti toti dvóstra acést'a, nu veti suferi sa se faca proselitismu.

Acordati protectiune la tóte religiunile, nu lasati in sa ve dea afara din casa cu religiunea lor. Acést'a dloru, nu o facemu numai noi, se face sî in oriente, in Greci'a.

Cá sa nu ve ostenescu, dloru, terminu, recapitulandu ceea ce amu dîsu: esistinti'a nóstra cá natiune politica isi are inceputulu dela religiunea ortodoxa cá religiunea dominante: cáci numai candu vomu tiné acésta religiune cá dominante numai atunci putemu sa ne amestecámu sî la alegerea mitropolitiloru sî episcopiloru.

„Tromp. Carp.“

Varietáti.

* Din 16 Iuliu aflámu ca I. L. L. principele de coróna Rudolf sî archiduces'a Gisel'a au cercetatu Pest'a.—

* Ilustr. Scađu Consiliariu de curte Iacobu Bolog'a petrece de vre-o câte-va zile in Sabiu.—

* Inrolarea voluntariloru in Pest'a s'a inceputu eri (in 15/7) sî au datu mai a trei'a parte din contingentu. Aspiranti erau fórté multi, dar nu s'a aflatu apoi toti apti pentru militia.

* Locutiinti'a din Austri'a de josu provóca pre locuitori la arme.—

* Comun'a Vienni au primitu asupra-si scóterea contributiunei de consumtiune sî vâmile de drumu sî poduri. Vighiatorii finantiei voru amblá de aci incolo in vestminte civile.

* (Spre sciintia publica). Ne adunendu-se la „Progresulu“ inca nici pâna adî numerulu de abonati trebuitoriu pentru acoperirea speseloru cu tipárea lui (nu suntu inca nici 100 abonati) sî nefiindu subscribulu in stare, a se supune la daune materialu mai insemnate, se vede cu multa parere de reu silitu a intrerupe edarea numitei scrieri sî a o amaná pe alte tempuri mai favorítóre de atari intreprinderi. O. D. D. abonati voru primí prin posta inapoi banii ce li se mai cuvnu din pretiulu abonamentulu, déca in tempu de o luna de zile nu voru dispune altu-felú asupr'a lor.

Sabiu 1/13 Iuliu 1866.

V. Romanu.

Mai nou.

Pest'a 18 Iuliu. Comunicatiunea drumulu de feru sî a vapóreloru merge numai pâna la Pojonu. Telegrama la Vienn'a suntu provisoriu sistate. Imperatulu incuviintiéza folosirea afacerileru de Honvedi la corpurile voluntariloru unguresci.

— 19 Iuliu. Organele regimulu ocupa tóte mijlócele de comunicatiune intre Bud'a sî Vienn'a. Foile de diminétia asteptate dela Vienn'a nu au sositu nici astadi.

Vienn'a 19 Iuliu. Astadi au ocupatu 2000 de prussiani Gänserndorfulu.

Pest'a 20 Iuliu. Prussianii au asaltatu fára de succesu Iosefstadtulu. Regele de Hanover au cercetatu eri pre Imperatulu Austriei. Gen. m. austr. Kalik au muritu in Alton'a. Meternich si-a datu demissiunea.

Triest 20 Iuliu. Flot'a italiana, 12 nái cuirassate (ferecate), cu 2000 de trupe de desbarcatu, fú eri respinsa dupa unu atacu fára succesu asupr'a Lissei, sî est in luciulu márei. Astadi s'a inceputu bombardarea Lissei de nou.

Frankfurt. 19 Iuliu. Cetatea au platitu contributiune resbelica 6 milióné.

Parisu 20 Iuliu. Monitoriulu de astadi comunica: Cabinetulu francesu recomanda in urm'a pertratárilor cu Berlinulu acele base de intelegere, cari Prussi'a le tine de indestulítóre pentru efeptuirea armistitiului. Prussi'a se indatoresce prelánga conditiunea reciprocitátié la o detinere de 5 zile dela ostilitáti. Déca respunsulu dela Vienn'a va fi afirmativu, sî Itali'a se invoiesce, se aru puté subscrie armistitiulu numai decátu.

Nr. 2—2 Publicatiune de concursu.

Guvernulu regescu a hotáritu pe temeulu pasiloru fácuti ca inca cu anulu scolasticu 1866/7 care se incepe in 1-a Octobre a. c. sa intre earasi in vigóre dispusetiunea de mai inainte, dupa care s'a tramisu din tíera unu numeru determinatu de elevi transilvani la scól'a silvanala moravásiesiana din Aussee.

In urm'a acestei'a se voru tramite la institutulu mentiunatu patru elevi transilvani sî adeca doi pentru cursulu invetiamentulu ordinariu de doi ani, sî doi pentru scól'a practica asemenea de doi ani din care urmédia trecerea in cursulu invatiementulu ordinariu.

De stipendiu anualu din care se acopere spesele de didactru nutrementulu sî uniform'a candidatulu precum sî tóte alte lipse intre care se numera sî calatori'a incolo sî incóce se determiná cumca urmátóre:

a) pentru candidatii cursulu de invatiementu pe fia-care anu 600 — siese sute floreni v. a;

b) pentru cei ce voru intrá in scól'a practica in anulu d'an-táiu 400 — patru sute, in alu doilea 350 — trei sute cinci dieci florini v. a.

Pentru stipendiele acestea se deschide prin acést'a concursulu cu acea observare, cumca competitorii au dea-si tramite guvernulu regescu celu multu pâna in 10 Angustu suplicele lor timbrate sî documentate in chipulu urmatoriu cu documentele ce se voru achiude trebue documentatu autentice.

aa) Numele, etatea intre 17—24 ani, religiunea, loculu locuintei sî competinti'a competitoriului in Transilvani'a

bb) documentarea purtárei morale, absolvirea, cu succesu bunu a claseloru gimnasiului inferioare séu a scólei reale de josu. Acésta cerintia este cu atátu mai esentiala cu cátu receperea elevulu in cursulu de invatiementu depinde dela unu esamenu pe care lu va depune inaintea directiunei institutulu.

cc) Constitutiunea sanatósa corporale, precum sî testimoniulu de oluitu,

dd) Cunoscintia deplina a limbei germane, cá limb'a instructiunei.

e) ca parintii séu tutorulu s'au invoitu la alegerea acestei cariere.

f) Acei competitori cari dorescu inca acum a se primí la cursulu ordinariu de invetiementu, voru documentá prin unu testimoni sî aceea cumca a practisatu cu succesu anulu seu doi ani la unu padurariu pe deplinu erudit, séu la altu expertu in acésta ramura a sciintiei.

Mai departe se aduce la cunoscintia:

1. Candidatulu care se va denumí la tempulu seu sî cu deosebire a acelu'a, care va intrá in cursulu de invatiementu ordinariu, se asigura preliminarmente pentru doi ani, acelu'a care se va primí in scól'a practica atátu pe tempulu pracsei, cátu sî dupa doi ani, pentru cursulu de invatiementu — emolumentulu defiptu, in sa pre lángea conditiunea déca va documentá la tóta junetatea de anu cumca pre lángea o purtare nepatata, si-a implinitu datorintiele sele cu succesu bunu.

2. Candidatulu ce se va denumí trebue sa astérna unu reversu sî despre aceea cumca se obliga dupa ce a ésítu din acestu institutu, a servi celu putínu optu ani in acésta calitate in Transilvani'a.

Din siedinti'a Guvernulu reg. transilvanu tinuta la Clusiu in 28 Iuliu 1866.

Nr. 12—3

Concursu.

La scól'a popnlare, rom. ort. din Brasiovulu vechiu, district. Brasiovulu, se cere unu invetiatoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a. cuartiru sî doi stángenii de lemne.

Pentru acestu postu vacantu sa deschide concursu pâna la 16 Augustu a. c. st. v.

Dreptu aceea ori care doresce a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite la Scaunulu protopopescu I. alu Brasiovulu pe lángea petitiune timbrata cu 50 cr. v. a.

1. Atestatu, ca a absolvatu cu portare buna sî cu sporiu de cl. I. celu putínu gimn. micu sî cursulu pedagogicu din Sabiu.

2. Atestatu de botezu, sî in fine

3. Atestatu de purtare politica; sî acestea pâna lr susu prefiptulu terminu, spre a se puté asterne Escelentiei Sele Inaltu Pré Sántítulu nostru Archiepiscopu sî Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagu'n'a, pentru parintésca intarire.

Brasiovu 26 Iuliu 1866.

Georgiu Persienariu, Parochu.
Georgiu Vladareanu, curatoru.

Pretiurile de piatia din Sabiu, Vineri in 8/20 Iuliu 1866.

	fl.	xr.
Gráulu de frunte, galét'a nemtiésca (Metzen)*)	4	27
„ „ mijlocu „	4	—
„ „ códa „	3	73
Secara de frunte galét'a nemtiésca (Metzen) *)	2	67
„ de mijlocu „	2	53
„ de códa „	2	40
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	40
„ „ mijlocu „	1	33
„ „ códa „	1	27
Cucuru zulu galét'a nemt. (Metzen) *)	3	47

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'a de Vienn'a.

Din 8/20 Iuliu 1866.

Metalicele 5%	55 85	Actiile de creditu	136 60
Imprumutulu nat. 5%	60 10	Argintulu	128
Actiile de banca	671	Galbinulu	6 35